

Kankaanpään kaupungin lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi varhaiskasvatuslain 31 §:n (päiväkodin johtajan kelpoisuus) sekä 75 §:n 5 momentin (siirtymäsäännös) muuttamisesta

SIVL 18.08.2026
3037/12.00.01/2026

Valmistelija

Opetus- ja kulttuuriministeriö on julkaissut lausuntopalvelussa lausuntopyynnön hallituksen esityksestä eduskunnalle varhaiskasvatuslain 31 ja 75 §:n muuttamisesta. Lausunto tulee antaa viimeistään 21.8.2026. Luonnos hallituksen esitykseksi perustuu Orpon hallitusohjelman kirjaukseen ”hallitus sitoutuu varhaiskasvatuslain mukaiseen lapsen oikeuteen pedagogisesti johdettuun ja toteutettuun varhaiskasvatukseen.” Lisäksi hallitusohjelman kirjauksen mukaan ”mahdollistetaan varhaiskasvatuksen johtajan tehtävässä toimiminen myös varhaiskasvatuksen sosionomi YAMK-tutkinnolla huolehtien riittävästä pedagogisesta ja didaktisesta osaamisesta.” Hallitusohjelman kirjauksella varhaiskasvatuksen johtajalla tarkoitetaan päiväkodin johtajaa.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi varhaiskasvatuslakia (540/2018) siten, että esitys mahdollistaisi sosiaali- ja terveysalan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon, sosionomi (ylempi AMK), suorittaneelle tietyin edellytyksin kelpoisuuden toimia päiväkodin toiminnasta vastaavana johtajana. Lisäksi muutetaan henkilöstön kelpoisuutta koskevaa siirtymäsäännöstä.

Esityksen tavoitteena on hallitusohjelman kirjauksen mukaan muuttaa kelpoisuusvaatimusta toimia päiväkodin johtajana siten, että myös ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut henkilö voisi täyttää kyseisen kelpoisuusvaatimuksen. Esityksen mukaan sosiaali- ja terveysalan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon, sosionomi (ylempi AMK), suorittanut, jolla on varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuus, voisi saada päiväkodin toiminnasta vastaavan johtajan kelpoisuuden suoritettuaan esityksessä ehdotetut lisäopinnot. Tällä tavoitellaan riittävää kasvatustieteellistä, pedagogista ja didaktista osaamista hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti päiväkodin johtajan tehtävässä toimivalle henkilölle. Lisäksi muutetaan henkilöstön kelpoisuutta koskevaa siirtymäsäännöstä.

Kankaanpään kaupungin näkökulmasta ehdotettu muutos on pääosin kannatettava. Sosionomi (YAMK) -taustaisen henkilöstön mahdollisuus pätevöityä päiväkodin johtajaksi laajentaa tarkoituksenmukaisesti urapolkuja, tukee varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuutta sekä alan veto- ja pitovoimaa. Kelpoisuuden edellyttämät pedagogiset opinnot tulee kuitenkin voida suorittaa joustavasti työn ohessa ja ilman, että niiden kustannukset siirtyvät opiskelijan tai työnantajan vastuulle. Lisäksi päiväkodin johtajalta edellytettävää riittävää johtamistaitoa tulisi täsmentää valtakunnallisesti esimerkiksi määrittelemällä vaadittavat johtamisopinnot tai osaamistavoitteet. Kaupunki pitää myös ehdotettua siirtymäsäännöksen muutosta tarpeellisena nykyisten johtajien aseman turvaamiseksi.

Lausunnon antaminen on perusteltua, koska lakimuutos vaikuttaa suoraan kaupungin mahdollisuuksiin rekrytoida kelpoisia päiväkodin johtajia, hyödyntää sosionomitaustaisen henkilöstön osaamista ja tarjota henkilöstölle realistisia uralla etenemisen mahdollisuuksia.

Yritysvaikutukset	Ei suoria yritysvaikutuksia
Esittelijä	Sivistysjohtaja Fabig Mari
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta hyväksyy esitetyn lausunnon.
Päätös	
Täytäntöönpano	-
Lisätietoja antaa	Sivistysjohtaja Mari Fabig 044 5775 280, varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Pennanen 044 5772 524
